

2. MJESTO
MIRIANA MITA
RAZRED: 5.
GIMNAZIJA IZ KARAŠEVA

3. MJESTO
STOICA ALESSIA
RAZRED: 4.
DVOJEZIČNA TEORETSKA RUMUNJSKO-HRVATSKA
GIMNAZIJA IZ KARAŠEVA

3. MJESTO
ROBERT PERESCU
RAZRED: 4.
DVOJEZIČNA TEORETSKA RUMUNJSKO-HRVATSKA
GIMNAZIJA IZ KARAŠEVA

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 3
PRVI GOVOR...

STR. / PAG. 4-7
IZLOŽBA SLIKARSTVA...

STR. / PAG. 15
IN MEMORIAM

*SRETAN USKRS!
PAȘTE FERICIT!*

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u petak 07.06.2019, u 15.30 sati. Gledajte nas!

REDACTIA:
COD ISSN 1841-9925

Redactor șef:
Ivan DOBRA

Redactori:
Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Maria GIURCHIȚA

Colaboratori:
Maria LAȚCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOȘ

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Uniunea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik:
Ivan DOBRA

Urednici:
Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Marija ĐURKIĆA

Vanjski suradnici:
Marija LACKIĆ; Vlč. Davor Lukačela;
Petar Miloš

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
327065 Carașova 22, Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

www.zhr-ucr.ro

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u četvrtak 23.05.2019, od 11.00 sati (prije podne). Svaka emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

PRVI GOVOR NA HRVATSKOM JEZIKU...	STR. 3
IZLOŽBA SLIKARSTVA U KARAŠEVU	STR. 4
GOVORI NA MEĐUNARODNOJ IZLOŽBI ZASJEDANJE STRUČNIH POVJERENSTAVA DUGA-MIŠLJENJA SUDIONIKA	STR. 5
CERCUL PEDAGOGIC AL ÎNVĂȚĂTORILOR ZDRAV RUČAK	STR. 6-7
TRAVANJ- MJESEC OBNOVE, DUŠEVNE I TJELESNE	STR. 8
ALAIUL PRIMĂVERII LA O NOUĂ EDIȚIE	STR. 9
PESCUITUL CLEANULUI ÎN COPILĂRIE!	STR. 10
UPISI NA SVEUČILIŠTE U ZAGREBU	STR. 11
ÎMPREUNĂ PENTRU O COMUNITATE...	STR. 12
IN MEMORIAM: VLČ. ĐUREĐ KATIĆ	STR. 13
	STR. 14
	STR. 15

IN MEMORIAM: VLČ. ĐUREĐ KATIĆ

U šesdesetoj godini života i trideset i trećoj godini svećenstva, 02.04.2019. godine preminuo je u Seniorskom domu u Čakovi vlč. Đuređ Katić, dugogodišnji župnik crkve Marijina uznesenja u Karaševu.

Vlč. Đuređ Katić je rođen u Karaševu 10. travnja 1959. godine, u pobožnoj i radničkoj obitelji, kao najstariji sin oca Marjana i majke Marije, rođ. Dobra. Vrtić i osnovnu školu pohađa u rodnome mjestu, a zatim odlazi u Alba – Juliju gdje upisuje orguljašku školu koju završava 1978. godine. Teološki fakultet apsolvira 1986. godine u Iașiu, a 29. lipnja iste godine biva zaređen za svećenika od strane biskupa Ioana Robua. Od malenih nogu ministrira u karaševskoj crkvi i već tada osjeća nadahnuće i poziv za svećeničko zvanje. Što je vrijeme više odmicalo, svećenički poziv je

jubiley svećeničke službe, 25 godina službovanja i povezanosti s crkvom i vjernicima. „Ništa bez Boga“ poručivao je vlč. Đuređ Katić svojim vjernicima i uvijek ih pozivao na molitvu. Bio je istinski, oduševljen i revni pastir, koji je volio svoj svećenički poziv. Iza njega će zauvijek ostati, kao ponos karaševske župe i prepoznatljivi simboli mjesta, Križni put na Kalvariji i Svetište Marije Lurdske u karaševskoj Kurjačici.

Nakon 2014. godine, krhkog zdravlja, umirovio se iz aktivnog svećenstva te redom boravio u Svećeničkom domu u Jimboliji, Salvatorijanskom samostanu u Temišvaru i, na kraju, u Centru za seniore iz Čakove.

Misa zadušnica za vlč. Đurđa Katića održana je u petak 5. travnja s početkom od 12 sata u crkvi Marijina uznesenja iz Karaševa, rodnog mjesta preminulog vlč. Đurđa Katića. Predvoditelj mise je bio biskup temišvarske biskupije József Csaba Pál, koji je izrekao izraze ljudske i kršćanske sućuti, blizine i solidarnosti, rodbini pokojnog svećenika te župljanima karaševske župe, gdje je vlč. Katić bio na službi čitav niz godina. Biskup je pozvao sve prisutne da Bogu zahvale za sve darove i dobročinstva koja je po svećeničkom životu i djelovanju pokojni vlč. Katić darovao župama u kojima je živio svoj svećenički život. Nadahnutu propovijed o prolaznosti ovozemaljskog života i bezvječnosti života nebeskog održao je vlč. Mikola Lauš, ravnatelj temišvarske biskupije.

Vlč. Đuređ Katić je uz pogrebne obrede pokopan u petak 5. travnja u popodnevnim satima u mjesnom groblju u Karaševu. Pokoj mu duši i neka mu bude laka zemlja!

Ivan Dobra

postao sve čvršći. U teškim i siromašnim vremenima komunističke vladavine novčanu i moralnu podršku nalazio je, kako je sam veleo, u cjelokupnoj obitelji: majci, ocu, baki i djedu. Mladu misu održao je 1986. godine u crkvi Marijina uzvišenja iz Karaševa, u koncelebraciji tadašnjeg župnika župe iz Karaševa, vlč. Thedora Katića, te desetorice svećenika iz susjednih rumunjskih i karaševskih župa.

Od 1986. do 1987. služi kao pomoćni župnik u Temišvaru, od 1987. do 1991. pomoćni je župnik u Ričici, a 1991. dolazi u Karaševu, mjesto gdje je proveo djetinstvo, i služi kao župnik sve do 2014. godine. Zadnja nedjelja prije karaševskog kirvaja iz 2011. godine bila je posebna i po tome što je vlč. Đuređ Katić, župnik najveće župe Hrvata u Rumunjskoj, slavio vrijedan

ÎMPREUNĂ PENTRU O COMUNITATE MAI SIGURĂ

Miercuri, 10 aprilie 2019, în incinta Căminului Cultural din Carașova, a avut loc o acțiune de informare și prevenire a violenței, adresată elevilor Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova.

A cțiunea a tratat probleme precum consumul de substanțe interzise, violența școlară și în mediul online, reducerea riscului de victimizare în rândul minorilor, conflictul dintre tineri, pericolul traficului de persoane și consecințele acestor fapte.

Temele abordate în discuțiile purtate de polițiști cu elevii au fost stabilite pornind de la vulnerabilitățile specifice adolescenței, dar și de la faptul că o parte dintre aceștia au împlinit deja vârsta la care răspund penal sau se apropie de acest prag. Astfel, s-a insistat asupra modalităților de prevenire și gestionare a situațiilor care ar putea degenera în acte de violență fizică, asupra riscurilor la care minorii se expun în cazul utilizării internetului fără luarea unor minime măsuri de protecție a datelor personale și la pericolele care îi pândesc pe rețelele de socializare.

Elevii au aflat care sunt regulile pe care trebuie să le respecte și măsurile pe care trebuie să le adopte pe stradă,

la școală, atunci când rămân singuri acasă, când merg la joacă sau când navighează pe internet, pentru a nu deveni victime ale accidentelor rutiere, infracțiunilor cu violență sau contra patrimoniului ori ale abuzurilor în mediul online. Cei mici au urmărit cu interes materialele video care le-au fost prezentate cu scopul de a-i face să înțeleagă mai bine mesajele preventive și au primit cu încântare broșurile informativ-preventive care le-au fost oferite la finalul activității.

Elevilor le-a fost explicată noțiunea de violență în școală, care reprezintă orice formă de manifestare a unor comportamente precum:

- exprimare inadecvată sau jignitoare, cum ar fi: poreclire, tachinare, ironizare, imitare, amenințare, hărțuire;
- bruscare, împingere, lovituri, rănire;
- comportament care intră sub incidența legii (vandalism – provocarea de stricăciuni cu bună știință);
- comportament școlar neadecvat: întârzierea la ore,

părăsirea clasei în timpul orei, formatul în școală și orice alt comportament care contravine flagrant regulamentului școlar în vigoare.

Prin exemple de situații concrete, polițiștii au dorit să convingă tinerii că atitudinea face de cele mai multe ori diferența între libertate și delincvență, iar toleranța și comunicarea sunt soluții mult mai eficiente de ieșire dintr-o situație problematică.

Transmiterea informațiilor s-a realizat sub formă de expunere și prezentare, iar elevii și profesorii au vizionat imagini video educative menite să întărească veridicitatea informațiilor transmise în principal sub forma unor recomandări preventive.

Inițiată de către Inspectoratul General al Poliției Române, prin Institutul de Cercetare și Prevenire a Criminalității, în colaborare cu OMV Petrom S.A., campania se derulează, la nivel național, în perioada aprilie – iunie 2019 și se adresează copiilor cu vârste cuprinse între 9 și 14 ani, dar și adulților.

Maria Giurchița

PRVI GOVOR NA HRVATSKOM JEZIKU U HRVATSKOM SABORU

Danas, u Europskoj Uniji, sasvim je normalno čuti jezik pojedine zemlje u njezinim institucijama. No u prošlosti stvari nisu stajale tako. Pa tako ni u Hrvatskoj kada govorimo o uporabi hrvatskoga jezika u državnim institucijama.

Stoga za hrvatski jezik drugi dan mjeseca svibnja ima posebno značenje. Tada je Ivan Kukuljević Sakcinski održao (2. svibnja) 1843. godine, prvi službeni govor na hrvatskom jeziku u povijesti Sabora. Prije toga službeni je jezik Sabora stoljećima bio latinski, još od srednjeg vijeka pa čak i nakon ovdje spomenutog Kukuljevićeva govora. U Saboru je tek 1847. godine donesena odluka o uvođenju narodnog jezika kao službenog, a početak primjene hrvatskog jezika na zasjedanjima Sabora dogodio se tek 1848. godine.

Ivan Kukuljević Sakcinski rođen je u Varaždinu, a tijekom svoje političke karijere obavljao je mnoge visoke dužnosti, od velikog župana Zagrebačke županije, člana Banske konferencije pa čak i banskog namjesnika. No Kukuljević

je bio i povjesničar i arheolog, a smatra ga se utemeljiteljem moderne hrvatske historiografije. Iako je njegov govor na hrvatskom jeziku izazvao uzbunu kod austrijskih i mađarskih vlasti te žestoke prigovore visoke aristokracije, dao je veliki poticaj priznanju hrvatskog kao službenog jezika. I ostali govori Ivana Kukuljevića Sakcinskog u Hrvatskome saboru i na županijskim skupštinama otkrivali su beskompromisno zauzimanje za hrvatsku slobodu i samostalnost.

Za nas je zanimljivo spomenuti da u vrijeme kada je Ivan Kukuljević održao spomenuti prvi satorski govor na hrvatskom jeziku na položaju hrvatskog bana nalazio se grof Franjo Haller, podrijetlom iz Erdelja (Transilvanije).

Početni odlomak Kukuljevićevog govora održanog povijesnog dana:

“Preuzvišeni Gospodine Grofe i Bane, Presvetli Velmože! Slavni stališi i redovi!

Kao što svaki pravi Harvat i Slavonac, tako sam i ja s velikom zaisto radostju i unutrašnjim uzhitjenjem razumio, da slavni stališi i redovi ovih kraljevinah žele: podignutje katedrah za narodni naš jezik i literaturu, (kako ja mislim) ne samo u Akademii nego u celom Distriktu Akademie Zagrebačke čim bez dvojbe to steći žele, da svi izobraženi stanovnici kraljevinah naših svoj maternji jezik dobro i izvarstno nauče. Nu, pitam ja s poniznim dopuštenjem: na kakovu će korist i svarhu biti učenje našega jezika kakovim uspehom kakovom posledicom kakovim trudom učiti će ga stanovnici domovine naše, ako sa znanjem njegovim nikada nikakovo dobro skopčano nebude; ako po njem nitko ništa zaslužiti si nebude mogao; i ako mi nikad niti pomisliti nećemo, da ga u javni život uvedemo, Zaisto će on bez toga, kao i do sada ostati u tmimi, šnjim će se zabavljati samo oni, koji baš za to vremena imali budu, u ostalom neće ga opet veća strana naroda znati, a oni, koji se javnim životom bave, i koji su u javnih službah stavljeni sasvim će ga zanemariti kao i do sada; podignutje pako naših katedrah i učionah neće na drugo služiti, nego na zaslepljenje domorodacah i tudjinah...”

Maria Lațchici

IZLOŽBA SLIKARSTVA U KARAŠEVU

Karaševo je imalo lijepu priliku izložiti likovne radove djece iz 8 svjetskih zemalja.

Cirba, rektor Sveučilišta Eftimie Murgu Andrade Bichescu, glavni školski inspektor Karaš severinske županije Marius Cornici, gospođa Nicoleta Marcu iz Didaktičkog doma Ričica, ravnateljice škola u Karaševu i Lupaku, a na kraju gospođa i gospodin Karačić.

I dok je prošlogodišnja tema likovnog natječaja bila "Glagoljica u dječjem oku i srcu", tema ovogodišnjeg međunarodnog likovnog natječaja bila je "duga" koja, prema organizatorima natječaja, hrvatskim umjetnicima iz Iserlohna Ankici i Ante Karačiću,

Nakon Iserlohna u Njemačkoj i Lovasa u Hrvatskoj, najbolje slikarske kreacije djece hrvatske nacionalnosti iz osam svjetskih država, odnosno Rumunjske, Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Mađarske, Austrije, Njemačke i Bolivije izložene su 12. travnja 2019. godine i u Karaševu, u zgradi Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj.

Prilikom ceremonije otvaranja prisutnima na izložbi je poželio dobrodošlicu predsjednik ZHRA Slobodan Gera, a zatim se obratio glavnim protagonistima kulturnog događaja, to jest brojnim učenicima prisutnim na izložbi: "Jasno se vidi iz vaših radova da su vam srca ispunjena s velikim emocijama, vaša je iskrenost i marljiv rad izražen u ovim predivnim slikama. Znamo da jedna slika govori više od tisuću riječi i drago mi je što ste nas obogatili s jednostavnošću, maštom i mudro prošetali od Iserlohna iz daleke Njemačke do naše Hrvatske u Lovas, a onda i do drevnog Karaševa u Rumunjskoj. Isto je na otvaranju kulturne manifestacije prenesena i poruka državne tajnice s Odjela za međuetničke odnose Rumunjske vlade gđe. Lacziko Enikő koja je u zadnjem trenutku bila primorana otkazati svoj dolazak.

Za vrijeme kulturnog događaja redom su govorili veleposlanik R. Hrvatske u Rumunjskoj dr. Davor Vidiš, načelnik karaševske općine Petar Bogdan, dr. Ivan Tepeš, zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika, mag. Marin Knezović iz Odjela za Hrvatske manjine, načelnica općine Lovas Tanja

povezuje nebo i zemlju te domovinsku i iseljenu Hrvatsku. Na natječaj kojeg su raspisali, organizatori pristiglo je 1250 radova iz 120 škola i udruga djece Hrvata u iseljenu i djece iz Hrvatske u dobi od 1. do 8. razreda osnovne škole. Učenci osnovnih škola iz Karaševa i Lupaka izradili su maštovite i zanimljive likovne radove na zadanu temu što je prepoznao i stručni žirij. U kategoriji od 5. do 8. razreda, 2 mjesto je zauzela Mita Mirjana iz Dvojezične gimnazije u Karaševu, dok su u kategoriji od 1. do 4 razreda, Robert Perescu i Alessia Stoica zauzeli treću nagradu. U okviru umjetničkog programa organizirane su radne slikarske radionice koje je rukovodila Ankica Karačić, a učenici Osnovnih škola iz dviju karaševskih općina su priredili prikladan program nadahnut glavnim moti-vima izabrane teme: ljepotom prirode, legendama, poveznicama, nadom, pomirenjem i prijateljstvom.

Ivan Dobra

UPISI NA SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

u nadolazećoj 2019.-2020. akademskoj godini studenti pripadnici hrvatske nacionalne manjine i hrvatskog iseljništva moći će se upisivati na Sveučilište u Zagrebu putem posebne upisne kvote u kojoj će biti 202 mjesta, petnaest manje nego godinu pri-

za tehničke znanosti (44), biomedicinu i zdravstvo (20), prirodne znanosti (3), umjetnička područja (2), te po jedno za filmsku i tv režiju i produkciju.

Za upise u sklopu posebne kvote namijenjene Hrvatima izvan Republike Hrvatske u akademskoj godini 2019./2020., kandidati se prijavljuju iz-

Sursa: unizg.hr

je. Središnji državni ured za Hrvate izvan Hrvatske objavio je da je Senat Sveučilišta u Zagrebu u ožujku donio odluku o upisnim kvotama za upis u prvu godinu preddiplomskih i integriranih preddiplomskih i diplomskih studija u akademskoj 2019./2020., te da se u svibnju očekuje raspisivanje natječaja za upis putem posebne upisne kvote. Natječaj će biti dostupan i na mrežnim stranicama Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Posebna kvota, ove godine 202 mjesta, odnosi se na dvije kategorije studenata: pripadnike hrvatske manjine u 12 europskih država (Austriji, Srbiji, Sloveniji, Slovačkoj, Rumunjskoj, Makedoniji, Mađarskoj, Italiji, Crnoj Gori, Češkoj, Kosovu i Bugarskoj) i Hrvate iseljenike u prekomorskim i europskim državama i njihove potomke. U kvoti od 202 mjesta najviše ih je za humanističke (72) i društvene znanosti (61), pa

ravno na fakultete. Isto tako fakulteti samostalno, a prema prethodno objavljenim kriterijima, provode rangiranje ovih kandidata te zadržavaju mogućnost provođenja razredbenog postupaka.

Jedan od postupaka koje kandidat samostalno provodi je postupak priznavanja inozemne srednjoškolske kvalifikacije u Agenciji za odgoj i obrazovanje (inozemne srednjoškolske kvalifikacije o završenom srednjem obrazovanju u općim, gimnazijskim i umjetničkim programima) ili u Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (priznavanja inozemne srednjoškolske kvalifikacije o završenom srednjem obrazovanju u strukovnim programima). Stoga je važno pravovremeno obratiti se navedenim institucijama kako bi cijeli postupak bio na vrijeme završen. Potvrde o pripadnosti hrvatskoj nacionalnoj manjini, odnosno hrvatskome iseljenu izdaje Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Lina Tincul

IZBORI ZA ČLANOVE U EUROPSKI PARLAMENT IZ R. HRVATSKE

Poštovani,
Predsjednica Republike Hrvatske je 25. ožujka 2019. donijela Odluku o raspisivanju izbora za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske.

Ovim vas putem izvješćujemo da će se u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Bukureštu **izbori** za članove u Europski par-

lament održati u nedjelju, 26. svibnja 2019. od 7:00 – 19:00 te vas pozivamo da podnesete **Zahtjev za registraciju birača** najkasnije do srijede, 15. svibnja 2019.

Za sva dodatna pitanja stojimo vam na raspolaganju.

S poštovanjem,
Veleposlanstvo RH u Bukureštu

PESCUITUL CLEANULUI ÎN COPILĂRIE!

Cleanul este un pește omnivor care mănâncă aproape orice, de la insecte, peștișori, resturi vegetale până la raci, șoareci și chiar broaște, hrănindu-se, în special, noaptea.

Pescuitul acestuia este de multe ori mai palpitant decât la răpitorii consacrați, precum păstrăvul, știuca sau șalăul. Am pescuit de mic copil pe malul Carașului, atât la clean,

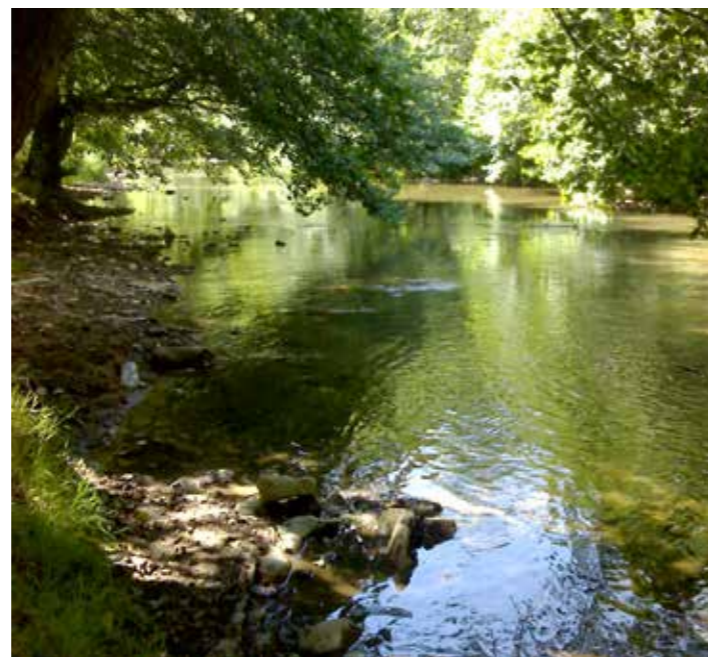
cât și la toate celelalte specii de pești pașnici sau răpitori care se găesc în apa acestui minunat râu și pot spune că prinderea cleanului mi-a oferit de multe ori satisfacții nebănuite. Cleanul are instinct de prădător, iar capturile spectaculoase se pot obține doar pescuind ascuns și în liniște pentru că acest pește fuge și se ascunde de orice, chiar și atunci când un nor acoperă cerul.

Cele mai frumoase satisfacții la partidele de pescuit le-am avut mai ales la exemplarele mai mari de clean, care depășeau pragul de un kilogram. După primii ani din viață cleanul se transformă într-un răpitor desăvârșit, iar drilul acestuia devine foarte emoționant pentru pescar, fiind un pește foarte bățaios.

Amintirile mele din copilărie la pescuitul cleanului sunt de ordinul sutelor, însă doar câteva sunt mai speciale și mai palpitate, pline cu peripeții, care mai de care, magice și de neuitat. Cele mai frumoase momente la pescuitul acestui pește le-am avut toamna, prin septembrie și octombrie, când pescuiam la boabe de struguri copti, cu sau fără pieluță, dar și la năluci înșelătoare precum voblere de dimensiuni mici, rotative, oscilante și muște artificiale. Atunci era sezonul de fiert țuică, iar în josul cazanelor, în aval de comună, apa își schimba culoarea datorită borhotului provenit din prunele fermentate și fierte în cazanele din sat. Borhotul se revărsa, pe atunci, în apa râului, iar Carașul rămânea fără porția de oxigen necesară viețuitoarelor subacvatice din acea zonă. Peștii, foarte

slăbiți și fără putere, aveau nevoie de cât mai multă mâncare consistentă pentru a se menține în viață. Din păcate, unii dintre ei mureau din cauza lipsei oxigenului menit să le asigure viața de zi cu zi și perpetuarea speciei în viitor, iar alții, amețiți și fără vlagă, erau prade relativ ușoare pentru copiii care-i prindeau cu mâna pe timpul zilei și pentru braconierii care-i omorau cu furca pe timpul nopții.

Cele mai frumoase amintiri cu clenii care treceau pragul unui kilogram le-am avut în interiorul comunei, la câteva dintre burboanele cu apă adâncă unde obișnuiam să mergem la scaldat de mici copii. Seara, înainte de lăsarea întinerului, pescuiam cu broscuțe mici sau rămă neagră de pământ, eventual coropișnițe sau mațe de găină. Aveam capturi impresionante și rămâneam pe malul râului până noaptea târziu sau până îi vedeam pe părinți că ne caută cu joarda în mână.

După părerea mea, pescuitul cleanului este o tradiție a micilor pescari începători, care își petrec vacanțele de vară la bunici ori au crescut pe malul unui râu, asemenea mie. Drilul unui clean mai mare nu se compară cu aducerea la mal a păstrăvului, scobarului, mreței de râu, sau a altor pești pașnici. Cleanul este cel mai bățaios pește de apă dulce și poate fi întâlnit atât în apele râurilor de munte, cât și în cele de șes.

Petru Miloș

GOVORI NA MEĐUNARODNOJ IZLOŽBI

CIJENJENI I POŠTOVANI GOSTI, **Vaša Ekscelencijo, Draga djeco, poštovani učitelji, profesori i ravnatelji hrvatskih skola, Načelnici Općina, Županijski školski Inspektori, Poštovani članovi Rukovodećeg odbora Zajedništva i svi prisutni na ovoj akciji,**

Dozvolite mi da vas s radošću u srcu u svojstvu predsjednika Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj i zastupnika Hrvata u Rumunjskom parlamentu pozdravim u ime cijele hrvatske manjine i zaželim iskrenu dobrodošlicu u drevno Karaševo. Dobrodošli na našu zajedničku akciju Međunarodni likovno-literni natječaj Iserlohn-Lovas- Karaševo 2019. na temu Duga.

S ovom prigodom želim posebno pozdraviti obitelj Ankicu i Ante Karačić, inače inicijatore ovog krasnog projekta, Veleposlanika Republike Hrvatske u Bukureštu dr. Davora Vidiša, koji je uspio pronaći vremena biti danas s nama, isto pozdravljam predstavnike Hrvatske Matice Iseljenika, dr. sc. Ivana Tepeša, zamjenika ravnatelja HMI, mr. sc. Marina Knezovića, rukovoditelja Odjela za hrvatske manjine pri HMI, načelnicu općine Lovas, gdu. Tanju Cirbu sa svojim izaslanstvom, kao i sve vas ostale prisutne.

Što reći? - Prvenstveno vam svima hvala i hvala vama draga djeco, učiteljice, učitelji, profesori koji ste se odazvali i uključili u ovaj projekt! Jasno se vidi iz vaših radova i očito je da su vaša srca ispunjena s velikim emocijama, vaša je iskrenost

i marljiv rad izražen u ovim predivnim slikama, jer znamo da jedna slika govori više od tisuću riječi.

Današnjom akcijom obogatili ste nas s jednostavnošću, maštom, - mudro ste nas prošetali od Iserlohna iz daleke Njemačke do naše Hrvatske u Lovas, a onda i do drevnog Karaševa u Rumunjsku. Taj se odjek već čuo i on se mora zabilježiti, jer kad je riječ o kulturi nas svih Hrvata, tada se svi mostovi spajaju, a mi Hrvati u Rumunjskoj možemo slobodno biti primjer kako se jezik, kultura, vjera, folklor i identitet još nije izgubio. Vjerno čuvamo našu starinu, pokušavajući očuvati i dalje sve ono što se očuvati može!

S obzirom da na mladima svijet ostaje ja Vam ne želim previše vremena oduzimati, već želim samo Vam čestitati za ove lijepe radove. Zahvaljujem se svima Vama, nadam se da nisam koga propustio i reći tek toliko, da mi smo tu kako bi bili uz Vas mlade i pomogli da zajedno sačuvamo i prenesemo budućim naraštajima sve naše kulturne vrijednosti. Hvala Vam još jednom svima!

I prije kraja, ali ne na kraju, želim isto tako pozdraviti naše drage goste, Županijskog školskog inspektora Karaš-Severinske županije gosp. Marius Cornici, rektora Ričičkog Sveučilišta Andrade Bichescu, ravnateljice naših škola iz Lupaka i Karaševa, profesorice Marinu-Mariju Spătaru i Miștoiu Alina, učiteljice Anu Filku i Aidu Borcescu te sve ostale učitelje i profesore prisutne ovdje.

**Slobodan Ghera,
Predsjednik ZHR-a**

Poštovani gospodine predsjedniče Ghera, **Poštovani gospodine veleposlaniče, Poštovani pozvanici,**

Molim vas primite naše najiskrenije čestitke za vaše uključnje u projekt Međunarodna izložba crteža i slikarstva, namijenjen učenicima pripadnicima hrvatske manjine iz države i inozemstva. Uz vas smo u kulturnoj priredbi koju ugošćuje hrvatska zajednica iz Karaševa ovih dana. Radujemo se što su vaš rad i posvećenje, kao i talent i trud djece Dvojezične rumunjsko-hrvatske gimnazije iz Karaševa te Osnovne škole Lupak nagrađeni kroz ovu izložbu, koja, eto, stiže i u Karaševo.

Isto kao i prijašnje izložbe, u Njemačkoj (Iserlohn - Essen) i Hrvatskoj (Lovas), i ova u

Karaševu će nagraditi strast i posvećenost svih uključenih u projekt te će doprinijeti njegovanju stvaralačkog duha kod mladih, koje pozivam da slobodno čuvaju, izražavaju i razvijaju svoje vrijednosti. Cijenimo što ste uspjeli prijeći granice zemlje i samim time pokazali i drugim državama kako se hrvatska manjina iz Rumunjske nastavlja boriti za sačuvanje, promicanje i razvijanje svojeg etničkog identiteta.

U ime Odjela za međuetničke odnose, ali i mojeg osobno, primite izraze poštovanja te potporu za sve vaše daljnje djelatnosti. Želim vam nadahnuće i uspjeh u identificiranju ideja za buduće projekte i, ne u zadnjem redu, puno radne snage.

**Laczió Enikő, Državni tajnik u
Odjelu za međuetničke odnose**

BUGA-MIŠLJENJA SUDIONIKA

Puno je ličnosti bilo prisutno na međunarodnoj dječjoj izložbi s temom Duga, održanoj u Karaševu 12. travnja 2019.

Hrvatska grančica je razgovarala s nekoliko od tih pozvanika, među kojima su inicijatori ovog projekta, likovni umjetnici Ante Karačić i Ankica Karačić, Nj. Eks, Davor Vidiš, hrvatski veleposlanik u Rumunjskoj, Tanja Cirba, načelnik općine Lovas u Hrvatskoj i zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika Ivan Tepeš.

Ankica Karačić (likovni umjetnik)

Bili smo prijatno iznenađeni što je stručni žiri u Njemačkoj prepoznao i ocjenio kvalitetne radove talentirane djece. Mi radove izložimo kako da ih žiri procjeni, ali žiri ne vidi ni ime ni zemlju djece sudionika. To znači da nagrade koje su dobila vaša djeca bile su bez ikakvog, mi kažemo, „B vitamina“. To su prava djela vaše talentirane djece i

ona su odabrana od 1250 radova. Stručni žiri je te radove gledao nekoliko sati u Gradskoj galeriji u Iselhornu, i odabrao je, bez da se mi dogovorimo da nagrade dobiju ovi ili oni. Uvijek je taj odabir iskren i uvijek taj žiri odabire talentiranu djecu.

Ante Karačić (likovni umjetnik)

Ovaj natječaj ide organizirano već 19 godina i do sada je učestvovalo 21 zemalja. Namjenjen je djeci hrvatskih iseljenika, i onima koji su kao što ste vi tu domicilni, i raseljenoj djeci, i djeci u Hrvatskoj. Na godinu će biti jubilarnih 20 godina, a tema će biti „rijječ“. Početni cilj nam je bio uključivanje 20 zemalja, ali se sada cilj povećao na 25 zemalja. Moramo napraviti reklamu da nam trebaju još četiri zemlje koje nisu učestvovala. Mislimo na Crnu goru, Kosovo, Slovačku i još koju Južnoameričku zemlju. Ovo sve što radimo, radimo bez ikakvog financiranja.

Naš osnovni cilj je da ne iznevjerimo nikoga. Ne daj Bože da iznevjerite neko dijete, da slučajno nekom greškom ga niste istakli! To je opasno!

Kada sam dobio vaše radove iz Rumunjske, poredao sam ih, zažmurio sam i...gledao Ja sam točno vidio vaša sela, ovo što sam sad doživio. Vidio sam one ograde drvene, tamo životinje neke. Mi imamo na dlanu sve, mi dobivamo sve točno iz radova djece. Kao psiholozi u školi, kada dijete naslika sliku, oni znaju kakva je njihova situacija kući. A sada je 100 radova došlo iz Rumunjske.

Kad smo mi tamo u Njemačkoj, u Gradskoj galeriji, poredali na pod radove vaše djece, zajedno s radovima ostale djece, jedan njemački novinar koji je to vidio imenovao je svoj članak: Kada se 1250 duga pretvori u more. To je bilo more duga.

Nj. Eks. Davor Vidiš (hrvatski veleposlanik u Rumunjskoj)

Ova izložba je meni vrlo draga jer spaja tri naše zajednice Hrvata. Jer od velike je važnosti, osim spajanja domovinske zajednice sa iseljenom zajednicom manjina Hrvata u inozemstvu, također spajati zajednice koje žive izvan Hrvatske, da zajedno dijele svoja iskustva i da pokušavaju naći rješenja za svoja pitanja i svoje probleme. Referirat ću se dalje na ovih pet lijepih poruka ovog natječaja. Prije svega je LJEPOTA PRIRODE. To je jedno lijepo okruženje u kojem se naši karaševski Hrvati nalaze - planinski dio Banata. Iza toga je LEGENDA. Legenda o Hrvatima u Karaševu zapravo nije legenda, to je stvarnost. To je naša lijepa, kratka i mala zajednica, koja ovdje jako dugo živi u jednoj skladnoj zajednici s većinskim narodom, s Rumunjima. O POVEZNICI govorio sam na početku, govorit ću o nadi, a naša nada ide u dva

ALAIUL PRIMĂVERII LA O NOUĂ EDIȚIE

Pe 20 aprilie, la Reșița, s-au reunit peste 30 de ansambluri folclorice și în jur de 1.000 de artiști amatori și profesioniști din județ într-o manifestare de amploare.

Este vorba despre deja tradiționalul „Alai al primăverii“, ajuns anul acesta la cea de-a 38 ediție. Deși programat inițial pentru data de 13 aprilie, evenimentul a fost amânat de către organizatori datorită condițiilor meteorologice nefavorabile.

Manifestările culturale au debutat la ora 14.00, cu o expoziție de artă populară și contemporană intitulată sugestiv „Primăvară cărășană în forme și culori“ și a cuprins pictură naivă, pictură și sculptură mică și țesături tradiționale. Vernisajul expoziției a avut loc în incinta Muzeului Banatului Montan Reșița.

Alaiul Primăverii a găzduit și un târg cu meșteșuguri tradiționale, la care au fost invitați 14

meșteri populari din Reșița, Obreja, Rusca Teregova, Doclin, Fârlug, Constantin Daicoviciu și din județul Vâlcea. Aceștia nu și-au expus doar produsele, ci au avut și ateliere de lucru pe domenii specifice, podoa-be, pictură, costume populare, aranjamente florale, cojocărie/curelărie, olărit tradițional, sculptură în lemn, dogărit, ouă încondeiate, obiecte de uz casnic din lemn și dulciuri tradiționale.

Parada costumelor populare a avut loc pe traseul Liceului „Traian Vuia“ – Parcul Tricolorului Reșița de la ora 11.00, iar de la ora 12.00 pe scena amenajată în Parcul Tricolorului, unde ansamblurile și grupurile folclorice au încântat spectatorii cu evoluții impresionante. Din nefericire, anul acesta ansamblul folcloric Karașevska Zora nu a putut da curs invitației organizatorilor, fiindcă croații carașoveni se aflau în Săptămâna Patimilor.

Evenimentul cultural din municipiul Reșița a fost organizat de către Consiliul Județean Caraș-Severin, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin, în parteneriat cu Primăria și Consiliul Local Reșița, Muzeul Banatului Montan, Casa de Cultură a Studenților Reșița și Direcția pentru Agricultură Județeană Caraș-Severin.

Lina Tincul

DANSURI CARAȘOVENEȘTI LA LICEUL „SABIN PAUȚA”

Municipiul Reșița a fost gazda etapei naționale a Olimpiadei de Limbi și literaturi materne slave: cehă, sârbă și slovacă, care s-a desfășurat în perioada 23-25 aprilie 2019. La olimpiadă au participat 80 de elevi din 5 județe ale țării.

Deschiderea competiției a avut loc într-un cadru festiv, în data de 23 aprilie, la sala „Lira“ a Liceului de Arte „Sabin Pauța“ din Reșița, în prezența unor reprezentanți de seamă ai minorităților naționale din România și ai administrației publice naționale, județene și locale. În urma invitației lansate de către Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin, ansam-

blul „Karașevska Zora“ a încântat publicul spectator prezentând câteva dansuri reprezentative pentru comunitatea croată din România. Alături de formația noastră, pe scenă au evoluat și reprezentanți ai etniei sârbe, ucrainiene, române, germane și rrome.

Lina Tincul

TRAVANJ – MJESEC OBNOVE, DUŠEVNE I TJELESNE

Ove je godine mjesec travanj započeo u našim mjestima sunčano i vjetrovito.

Ništa neobično za sada već ustoličeno proljeće. Nakon duge zime konačno je nastupilo pravo proljeće, toplo, sunčano, zazelene se naši brjegovi travom, s pravom

rečeno zelena trava u travnju. Među šarolikim se cvijećem, jedno posebno ističe svojom neobičnom ljepotom., tulipani. Uglavnom crveni, ali i žuti, pa čak i drugih boja tulipan kao da kraljuje početkom mjeseca travnja. Njegova žarko crvena boja podsjeća nas na najveći kršćanski blagdan, Uskrs.

Odmah drugoga dana mjeseca travnja našim se mjestima pročula tužna vijest da je ovaj svijet napustio bivši župnik u Karaševu, vlč. Đured Katić. No tu su vijest objavile i internetske stranice Temišvarske biskupije, Bukureštanske nadbiskupije, jer je vlč. Katić studirao s pomoćnim bukureštanskim biskupim, mons. Cornelom Damianom, a i Iaška biskupija, gdje je veličasni Katić studirao. Iako je živio tiho i povučeno zadnjih godina, njegov je odlazak odjeknuo u sva četiri kraja zemlje, tako da je iz dosta dalekog Bukurešta došao i Nj.E. veleposlanik Republike Hrvatske, g. Davor Vidiš, veliki prijatelj nas i naših mjesta. Potaknule su me u-pravo njegove riječi upućene vjernicima u Lupaku, u petak nakon mise, na dan sprovoda vlč. Katića. Veleposlanik je rekao, između ostalog, kako je za Karaševske Hrvate čuo od vlč. Marjana Tjinkula i od vlč. Katića, skoro dva desetljeće prije. A onda je izrekao toliko lijepih stvari o nama, Karaševcima, da se moramo osvrnuti na te, skoro proročke, riječi. Rekao je da je ponosan, kako on tako i Hrvatska, na naš opstanak, na to kako smo dugih stotina godina očuvali jezik, običaje, vjeru i tradicije. Sve ono što nas čini „malim hrvatskim

otokom” u moru rumunjskoga svijeta. I da mu je bilo lijepo vidjeti koliko se svijeta okupilo otpratiti vlč. Katića, što je znak naše povezanosti (unatoč nerijetkim neslaganjima i prepirkama među našim mjestima i čelnicima) te da bez obzira kamo odlazili srce će nas uvijek vući u naša mjesta. Nesumnjivo nas je veleposlanik Davor Vidiš dobro „pročitao”, što i nije čudo kada vidimo kako često dolazi u naša mjesta, koliko se zalaže za nas kao zajednicu.

Svi mi dobro znamo da su se ti svi elementi našeg identiteta sačuvali zahvaljujući našim pradjedovima, našim roditeljima i našim dušobrižnicima. Da, i našim dušobrižnicima koje nerijetko ne znamo ili nećemo cijeniti dok su zajedno s nama. To nasljeđe koje smo dobili od naših pradjedova, od naših obitelji, od naših dušobrižnika, naš jezik, vjeru, običaje i sve ostale, dužni smo njegovati i prenijeti dalje, budućim naraštajima. Upravo se na to želimo osvrnuti u ovom članku. Obilazeći naša mjesta i škole nerijetko čujemo kako u govoru školske djece prevladava rumunjski jezik. Veliki broj njih više ne zna neke osnovne riječi i izraza na našem mjesnom govoru. Ili pak pitaju kako se nešto kaže na hrvatskom. Kažem im da isto kao u našem govoru. Ova je tema vrlo opširna i na nju ćemo se osvrnuti u nekom drugom broju. Osim prijetnje jeziku, prijeti nam i svojevrsni nemar (indiferentizam) prema onome što znače običaji, tradicije, nošnja. Svaka čast svima koji čuvaju, njeguju i prenose dalje, opasnost vreba. Bez svih elemenata zajedno svatko će od nas biti lišen identiteta, iskorijenjen. Svijest o tome tko smo, kako govorimo, koji su nam korijeni, učimo i živimo prvo u našim obiteljima, pa onda u školi, u crkvi i društvu. Sredstva, načine, pomoć da se kao zajednica održimo, da očuvamo jezik i sve ostale identitarne elemente imamo. Trebamo samo osvijestiti tko smo, tko želimo ostati i biti i pustiti ćemo još jače korijene i obnovit se u proljeće, kao što se i priroda obnavlja. I upravo kao što se priroda obnavlja, obnovimo i naš odnos prema sebi i drugima, a pogotovo naš odnos prema našoj opstojnosti na ovim prostorima.

Neka „mali hrvatski otok” bude snažniji i neka ojača i živi barem još toliko koliko je prošlo od kada smo u ovim mjestima.

Maria Lațchici

smjera. Prije svega da ova naša zajednica ostane i opstane ovdje. Izazovi su veliki. To su izazovi Austrije i Njemačke koji zovu na bolji život. Međutim, mi se nadamo, a ta se nada odnosi na ovu državu, da će se ovdje živjeti bolje, da će kao u Hrvatskoj biti

sve manje i manje smisla i potrebe ići tražiti bolji život u nekim drugim državama Europske Unije. Ostalo je POMIRENJE i PRIJATELJSTVO. Ako bih sebe pitao koja riječ je tu viška, to je pomirenje. Jer pomirenje i mir treba tamo gdje ga nije bilo. Ali ovdje je uvijek bilo mira i uvijek je bilo skladnih odnosa između dvije zajednice, na čemu se posebno zahvaljujem. Jer nije stvar samo pravnog okvira da li neka zajednica ima svoja prava, svoje zastupnike, stvar je toga da li vi svojem susjedu druge narodnosti možete pozvoniti na vrata i pitati ga bilo što ili se njim družiti. Da li su ti „vrata do vrata” odnosi tako dobri da zapravo ne stvaraju probleme.

I, to je ovdje slučaj!

Tanja Cirba (načelnik općine Lovas, Hrvatska)

Ovakva događanja čine, zapravo, naš svakodnevni život, odnosno, obogaćuju ga. Događaj je započeo u Lovasu, gdje smo na našu veliku radost, pored brojnih gostiju iz Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske, po prvi put imali i drage nam goste iz Karaševa te zato smo se vrlo rado odazvali ovamo. Nama su ovakva događanja, i sa stajališta kulture, i sa stajališta obrazovanja izuzetno značajna no uvijek ima tu nešto što se krije u pozadini, a to su ova prijateljstva.

Mi smo s Karaševom već duže vrijeme u određenim kontaktima i ja se nadam da će ta veza postati sve intenzivnija! Koliko god mi bili pripadnici iste nacije, živimo u različitim krajevima i u različitim uvjetima, ali, radi toga, mislim da od karaševskih Hrvata imamo jako puno toga što naučiti. Osvrnut ću se na samo jedan dio: način na koji ovi Hrvati, ovdje, čuvaju svoju tradiciju, kulturu i običaje, odnosno sve ono što čini identitet jednog naroda. Koliko se tu pažnje, ljubavi i truda ulaže, mislim da je tu nešto što ćemo ponijeti sa sobom. Sve to pomalo, u ovo vrijeme globalizacije, nama u Hrvatskoj itekako fali, pa ovo je jako lijep način kako se čuva ono što čini jednog čovjeka.

Dr.sc. Ivan Tepeš (zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika)

Hrvatska matica iseljenika nastoji biti pokrovitelj što više projekata Hrvata izvan Hrvatske. Puno je projekata, ne možemo biti u svima, ali barem u većini njih.

Hrvati u Rumunjskoj su jedna specifična zajednica koja je nakon tolikih stotina godina uspjela opstati, unatoč velikom razmaku od matične zemlje u odnosu na neke druge zajednice iz Mađarske ili nekih drugih zemalja koje samo jedna rijeka dijeli od Hrvatske te koje se lakše održavaju. Ovdje, kod vas, je ta specifičnost, ta otpornost hrvatskog korpusa, tako da je tu bitno da se Hrvatska matica iseljenika uključi, kao što se uključivala i do sada i kako će se uključivati i u budućnosti.

Specifično za ovaj projekt je što on spaja djecu, Hrvate izvan Hrvatske, pretežno iz Europe. To je jako važno, jer djeca su budućnost! Bez toga da im se od malih nogu usadi taj hrvatski identitet, nema budućnosti. Naš posao u Hrvatskoj matici iseljenika bi bio uzaludan ako ne bi, upravo preko djece širili taj identitet i čuvali ga, kao što se ovdje čuva više od 700 godina i gdje se, minimalno, još toliko treba nastaviti.

Daniel Lucacela

CERCUL PEDAGOGIC AL ÎNVĂȚĂTORILOR

„ÎNVĂȚAREA ESTE O CĂLĂTORIE PERSONALĂ ATÂT PENTRU PROFESOR CÂT ȘI PENTRU ELEV”. (J. Hattie)

Marți, 9 aprilie 2019, la sediul central al Uniunii Croaților din România s-a desfășurat Cercul Pedagogic al Învățătorilor, avându-le drept gazde pe învă. Ana Filca și învă. Aida Borcescu.

Participanți la activitatea de cerc au fost învățătorii din comuna Carașova, comuna Lupac și din zona Reșiței. Cadrele didactice din învățământul primar s-au întâlnit la Carașova și au avut ca temă de discuție „Principii și tehnici promovate de noul concept Visible Learning, pași spre o învățare autentică – exemple de bună practică”. Coordonatorii cercului au fost prof. Drăgăilă Ozana și prof. Sadovan Lăcrimioara, iar dintre invitați a făcut parte prof. Terciu Manuela, Inspector școlar pentru învățământul primar.

La începutul întâlnirii, secretarul general al UCR, prof. Iancov Gheorghe a adresat câteva cuvinte participanților, după care a urmat cuvântul de deschidere și de bun venit adresat de directorul Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova, prof. Miștoiu Alina. Inspectorul școlar pentru învățământul primar, prof. Terciu Manuela le-a prezentat participanților la cerc un filmuleț amuzant, intitulat „Jungla din cancelarie”.

Principiul Visible Learning înseamnă predare și învățare vizibilă, iar obiectivele acestui concept sunt: conștientizarea învățătorilor privind parcurgerea unui proces de dezvoltare profesională major, familiarizarea cu unele principii și tehnici ale noului concept, dezvoltarea capacității învățătorilor de evaluare a propriei predări, observând învățarea prin ochii copilului, identificarea unor strategii pentru transformarea rezultatelor obținute de copii,

printr-o învățare vizibilă, înțelegerea rolului sportiv al cadrelor didactice în cadrul conceptului de „învățare vizibilă”, stimularea și îmbunătățirea relațiilor de colaborare între cadrele didactice pentru un proces educativ de calitate. Principiile și tehnicile promovate de noul concept „Visible Learning”, au fost prezentate de către gazdele evenimentului.

Esența fiecărei ore trebuie să fie predarea și învățarea vizibilă, iar sensul existenței fiecărei școli este ca prin acest proces complex să-i ajute pe copii să devină responsabili de propria lor viață, de ceea ce își doresc și, mai ales, de modul în care își pot vedea visurile devenite realitate. Predarea și învățarea sunt

vizibile atunci când obiectivul învățării a fost atins. Profesorul și elevul conlucrează pentru atingerea acestui obiectiv, dau feedback și constată dacă obiectivul a fost atins. Dovezile arată că cele mai bune efecte asupra procesului de învățare apar nu doar atunci când elevii devin proprii lor profesori prin automonitorizare și autoevaluare, dar și atunci când profesorul învață din propria predare. Învățarea vizibilă ajută școlile să afle impactul pe care îl au asupra rezultatelor elevilor. Despre modul în care trebuie predate lecțiile pe baza acestui concept a vorbit învă. Angela Polec.

Predarea vizibilă este predarea în care profesorul este un îndrumător și un activizator al învățării, îi pasă de ce se întâmplă cu elevii la finalul lecțiilor predate și oferă feedback constant acestora. Despre importanța feedback-ului a vorbit învă. Nicolae Jigmul, care este și responsabil Comisie metodică.

Acțiunea a continuat cu exemple de bună practică, participanții la cercul pedagogic având posibilitatea de a vedea, în premieră, expoziția internațională de pictură „Curcubeul”.

Întâlnirea metodică s-a dovedit a fi utilă pentru cadrele didactice prezente, oferind un bun prilej de a schimba informații, de a privi și din alte perspective desfășurarea activităților instructive educative.

Maria Giurchița

ZDRAV RUČAK

Crkva gubi svoju prepoznatljivost uvijek onda kad joj lukave ideologije svijeta pristupe sa svojim podgrijanim jelom, a ona zagriže.

Pritisak koji prolazi svaki kršćanin, a kojemu je posebno izložena Crkva i njeni pastiri, je pres-tati govoriti onako jasno kako to Gospodin traži, a prilagoditi se mentalitetu i jeziku svijeta...

O čemu je riječ najbolje bi se to opisalo prema primjeru jedne vjernice koja mi je ispričala što je doživjela na gradskoj tržnici. Neki čovjek kojih dvadesetak metara dalje od nje, usred tržnice i između toliko prisutnog naroda, opsovao Boga na sav glas da su svi to čuli.

Međutim, većina uokolo prisutnih se nije ni okrenula, vjerojatno dobrim dijelom i iz straha... Gospođa je pak na to rekla: „Blagoslovljeno ime Božje. Isuse, obrati ga.” Jedan drugi čovjek koji je bio blizu nje je odmah pogledao prema njoj i upitao je: „Gospođo, što vam je?! Zašto to govorite?” Dakle, ničim nije reagirao na psovku onoga, jer mu je to bio „normalan” govor, ali je reagirao na riječi gospođe...

Što uznemiruje svi-

jet? Riječ je o jasnoći izražavanja vjere, jasnoći iznošenja nauka Crkve... Svijet ne želi Crkvu čija se poruka jasno čuje po ulicama i trgovima. Svijet nas kršćane može podnositi dok plašljivo šutimo, dok smo tihi, dok smo zatvoreni među zidove sakristije. Jer, po njima, ako si vjernik ne smiješ reagirati, ne smiješ ustati u obranu svojih uvjerenja...

Ako li se samo malo oglašimo već su tu tzv. demokrati takvog svijeta s reakcijama, jer mi ne razumijemo njihov mozak žele nas poučiti što bismo trebali govoriti. U suprotnom nismo tolerantni i moderni, a po njihovim pravnim stručnjacima postajemo kao talibani...

Koga dakle trebamo slušati mi kao vjernici katolici?

Poslušnost Bogu važnija je od poslušnosti čovjeku, i to je mjerilo ispravnosti naših djela. Dakle, ako bi netko tražio od nas da učinimo nešto što znamo da je protivno Božjim zapovijedima nismo dužni poslušati ga, pa iako nam bio nadređeni, ili čak roditelj, skrbnik, odgojitelj ili političar.

Kao što su Petar i apostoli

odgovorili Velikom svećeniku, koji im je branio govoriti i učiti u ime Isusovo – Treba se više pokoravati Bogu negoli ljudima.

Uskrsli želi nastaviti djelovati i raditi s nama, jer ono što se dogodilo u uskrsno jutro (i na dan našeg krštenja) nije tek jedna prolazna epizoda, da bismo se mi poslije toga mogli vratiti svojim starim zanimanjima.

Isus je jasan kad kaže Petru: Pasi ovce moje! Želi mu reći - to je tvoja zadaća za koju sam te postavio. A kako je ne bi zaboravio i počeo se opet baviti nekim drugim poslovanjem...trebaš mi stalno ponavljati: Isuse, ti znaš da te ljubim.

Samo življena ljubav prema Isusu daje nam sposobnost i snagu da ostanemo na visini zadatka!

Dr. theol. Davor Lucacela

